

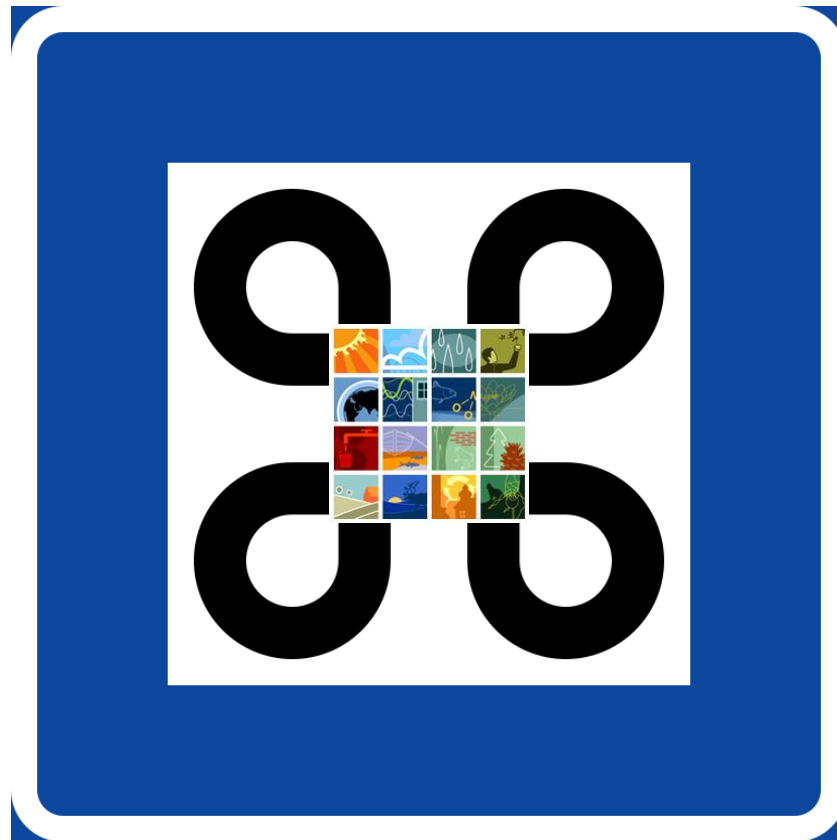
Räkna q

- underlag för en av kulturmiljövårdens miljömålsindikatorer

- Kulturmiljön i Miljömålen
- Kulturmiljömålen
- Räkna q-uppdatering 2011-2017
- Reflektioner

Kulturmiljön i Miljömålen

Våra regionala miljömål

- Kulturmiljöaspekter (uttryckligen) i 9 av 15 miljömål
  - Frisk luft
  - Bara naturlig försurning
  - Levande sjöar och vattendrag
  - Hav i balans samt levande kust och skärgård
  - Myllrande våtmarker
  - Levande skogar
  - Ett rikt odlingslandskap
  - God bebyggd miljö
  - Ett rikt växt- och djurliv

Ingår även i 5 regionala tilläggs mål OCH i generationsmålet!

Miljömålen greppar hela kulturarvet

- Mindre utsläpp och nedfall som skadar kulturobjekt
- Identifiera, analysera och skydda kulturvärden
  - Landskap, karaktär, struktur, element
  - Vatten, land, hav, skärgård, fastland (på/i/gränssnittet)
  - Bebyggelsemiljöer i städer, tätorter och byar
  - Storstad, småstad, glesbygd, kustort
  - Byggnader, anläggningar, forn- och kulturlämningar
  - Grönstrukturer i kulturlandskap och stadslandskap
  - Immateriella värden, företeelser och händelser
  - Det unika? Det typiska? Det exklusiva? Det alldagliga?

Helhetsgrepp! Tvärsektoriell samverkan!

Synergieffekter! Strategiskt och långsiktigt arbete!

Indikatorer

- Påverkan på runinskrifter, nedbrytning av lämningar i jord
- Antikvarisk kompetens
- q-märkning, rivningsförbud, byggnadsminnen, planering kulturmiljö, info och rådgivning
- Skyddade sjöar och vattendrag
- Strandnära byggande
- Fiskefartyg och yrkesfiske
- Slätterängar, våtmarker
- Skador på fornlämningar i skogen
- Kulturspår i odlingsmarken

Jämför: naturvårdens inventeringar, rödlistning osv...

Kulturmiljömålen (2014)

Ska vara vägledande på statlig, regional och kommunal nivå.

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

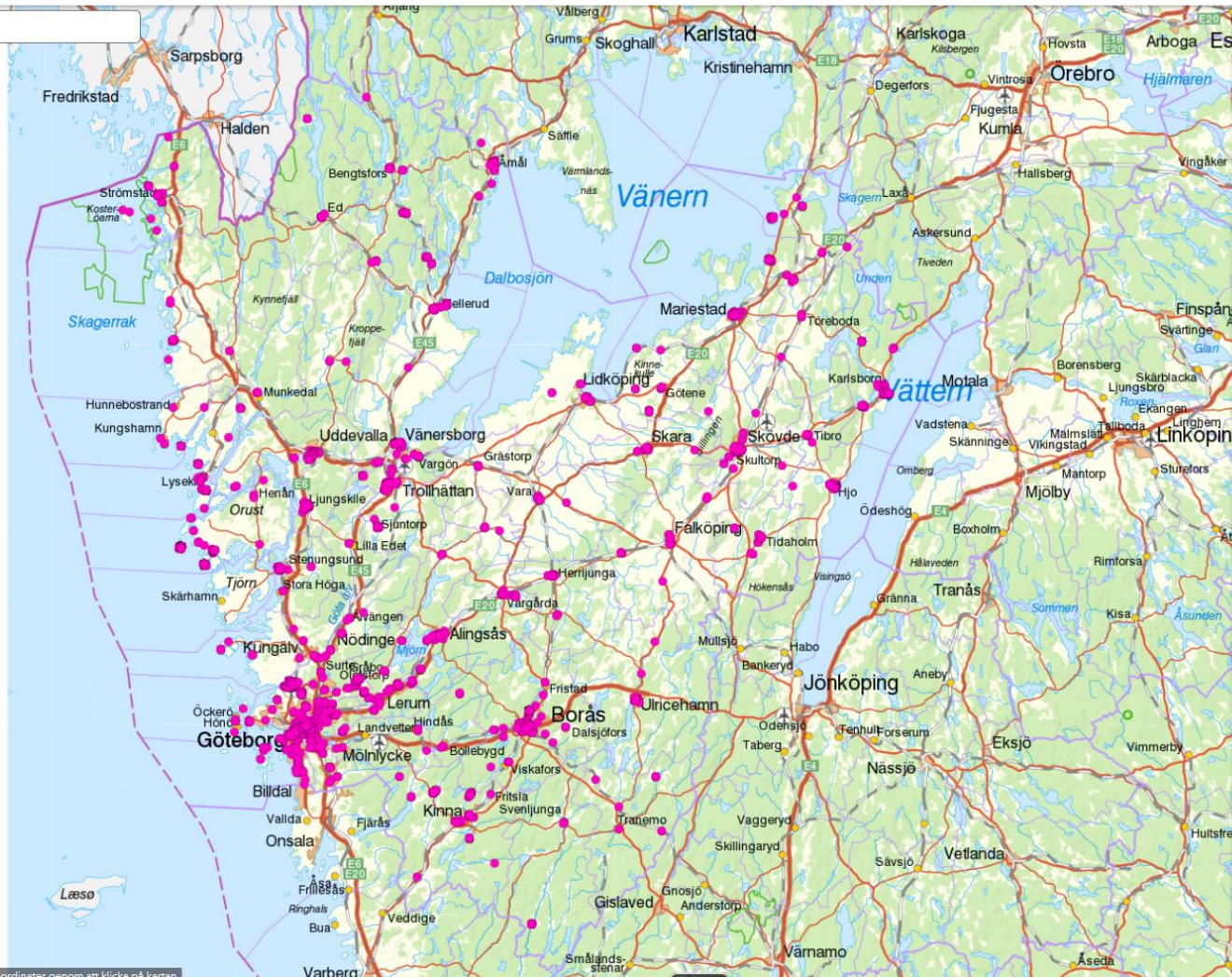

mångfald – bevara – använda – utveckla – delaktighet – inkluderande – helhetssyn – landskap

SAMHÄLLSUTVECKLING

Sök i kartan

Lagerlista

räkna

- Riksstressen
- Samhällsbyggnad
- Kulturmiljövärd
- RAÄ Fornlämningar (FMIS)
- Byggnadsminnen
- RAÄ Fyrar och sjömärken
- Vattenförvaltning och Kulturmiljöer
- RAÄ Bebyggelseregistret (BBR) - Alla byggnader
- RAÄ Bebyggelseregistret (BBR) - Kyrkor
- RAÄ Bebyggelseregistret (BBR) - Missionshus i Västra Götaland
- RAÄ Världsarv
- LST Byggnadsinventeringar
- NV VicNatur Naturvårdsavtal
- NV VicNatur Kulturresevat
- LstO Kulturmiljöer i kommunerna
- LstO Agrar småindustri
- LstO Gårdar i Västra Götaland
- LstO Historia på plats
- LstO StadsGIS - Arkeologi
- LstO Räkna Q
- Miljö
- Naturvård
- Vatten

Räkna q i Länsstyrelsens Infokarta

Resultat – skydd i lagakraftvunna planer

- Länsstyrelsens bedömda mål – antal skyddade byggnader
  - 51.000 st. (10 % av byggnadsbeståndet)
- Antal skyddade byggnader 1987-2010
  - 5.957 st. (45.000 kvar till målet)
- Nettotillskott 2011-2017
  - 478 st. (22 byggnader förlorade skydd)
- Summa 1987-2017
  - 6.435 st.

C:a 1.640 detaljplaner och 2 områdesbestämmelser

Hur ser skyddet ut 2011-2017?

- 517 ”nyskyddade” byggnader och objekt
  - Bara varsamhetsbestämmelser: 233 st.
  - Förvanskningförbud: 283 st.
  - Rivningsförbud: 233 st.

Exempel objekt: stenmurar, trädgårdsanläggningar,
fornlämningar, båtslip m.m.

Omfattning och takt 2011-2017

- 1640 detaljplaner
  - Göteborg 312 st.
  - **Alingsås 72 st.**
  - Borås 68 st.
  - Trollhättan 64 st.
  - Uddevalla 64 st.
- Andel detaljplaner med skydd
  - Vänersborg 32 %
  - Tibro 30 %
  - Tjörn 27 %
  - **Alingsås 26 %**
  - Tanum 23 %
- Flest ”skyddade” byggnader/objekt
  - Vänersborg 84 st.
  - Göteborg 67 st.
  - Mariestad 65 st.
  - **Alingsås 44 st.**
  - Lidköping 29 st.

När når vi målet?

- Bruttotillskott: 478 byggnader 2011-2017
  - Snitt: 68 byggnader/år
- Kvar till målet 44.565 byggnader
  - $44.565 / 68 = 655$
  - Målet nås om 655 år?

Reflektioner

- Vissa kommuner mer aktivt kulturmiljöarbete i olika DP-typer
- 12 kommuner utan DP/OB med skydd 2010-2017
- 22 byggnader förlorade skydd i DP-ändringar
- 78 byggnader behöll skydd i DP-ändringar
- q- och k-bestämmelser vanligare än rivningsförbud
- q- och k-bestämmelserna ibland felanvända
  - k – för övergripande (påtalar ”bara” varsamhetskravet i PBL)
  - k – ibland använt för anpassning (f) vid total ombyggnad
  - q – inte tydligt VAD som ska skyddas och HUR

Bara EN kommun har 2010-2017 ”skyddat” skolbyggnad från efterkrigstiden...
Ibland kopplingar mellan bestämmelser och utförlig info i planbeskrivningen...
Tydlighet i bestämmelser och beskrivning ger ökad förståelse, mer gehör osv...